

Живот је чудесна надпојава у незнаном преплету времена и спиралних свемирских простора и земљанима вечна тајна на кривудавај стази заборава у треновитом и трновитом трагању за несањаним сновима.

Посвећено маштаним маштаријама у
бескрају бескраја!

Зоран Бингулац

Е Л Е О

Уредник
Зоран Колунџија

Технички уредник
Слађана Новаковић

ММХХИИ

Зоран Бингулац

Елео

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

Усамљена и узалудна је дуго остала њена уморна уникатна и сулуда намера на дватесетогодишњој стази незаборава да у ништавилу ничега открије надвремено ништа, а потом га верно опише неизговореним речима непознатог језика и невидљивим словима непостојећег писца на прозирној хартији или верно наслика неуљаним трајним безбојним бојама на провидном платну несањаних снова у касним вечерњим јутрима. У опсесивно лудило за све око себе, неповратно је утонула у другом семестру треће године успешних студија на престижном универзитету уметности у ренесансном граду на апенинском полуострву пре две деценије. Његову познату галерију и данас горде њене препознатљиве вредне слике из студентских дана, са којих посетиоце посматрају плаво-око-једноока бића из непознатих светова, са издуженим озбиљним лицима чудних нијанси љубичасте боје и ма-

лих шака са по три дуга, нежна и безноктна прста, које грчевито стежу разноврсне непознате предмете, телепатски рођене у њеној талентованој и маштовитој глави, а који ће у даљој будућности бити познати земљанима. О том њеном плодносном периоду немо, а говорљиво сведоче две правоугаоне слике великог формата на зиду њеног скромног стана-успаваног атељеа у монденском летовалишту, у коме је усамљено живела у свом нервном растројству, не насликавши ниједну слику, јер је њен једино жељени мотив остао непоправљиво неухватљив у њеним једнозначним и неупоредивим маштаријама. Ове, као и претходне слике урађене њеном вештом тананом руком, по неизбежном правилу, биле су затамљене у њиховом горњем десном углу, у коме је изгледа већ у то време несвесно трагала за својом опсесивном идејом. У доњем десном углу слика се налазио њен виолет једноставан потпис Елео, на ћириличном писму, вероватно као последица порекла њених драгих времешних хранитеља, којима је уз велику захвалност за њихова добра дела пре двадесет година подигла нетипично висок елегантан бели надгробни споменик на парцели 257 на до-

њем старом гробљу. Умрли су у исто дану у дневној соби испод њене прве скупоцене слике, са којом су се поносили. Вредно наследство, остављено тестаментом је даровала музеју града у коме су заједно проводили сретне дане. Они су учинили да као дете непознатих родитеља, остављено као новорођенче испод камене пијачне тезге, потисне претходне институционалне – сиротишне и хранитељске дечје патње. Сећања на њихову доброту су била њена једина утеха и подршка у језивим прошлим данима, проведеним у неуропсихијатријским клиникама у две земље, са у њеном слободном преводу јединственом дијагнозом: Безопасна, шизоидна недирнута усамљеница, непоправљиво опседнута лудом идејом у раскораку са својом околином и самом собом.

Проводећи дане и године само са својом опсесијом и чувајући моћ говора у честим полугласним разговорима са својим сликама, најчешће на француском језику, без икакве потребе да са неким другим размени мисли, водила је дуго усамљенички живот у свој лиластом свету у стану са улазним вратима на којима је стајала златаста плочица са натписом Елеонора Фабијано. Своје усамљено

гнездо је напуштала веома ретко – дванаест пута годишње када је одлазила до своје банке, у којој су јој указивали изражену пажњу као власнику мега-рачуна, са кога је месечно подизала скромне суме новца, па је њен укупни салдо стално растао, као последице бржег раста каматних прихода. После обављене банкарске трансакције је као и данас, по лепом времену навраћала у башту оближњег ресторана на малом тргу поред средњевековне црквице и редовно пила разноврсне чајеве, анализирајући понашања гостију, који су њој, као полиглоти на разумљивим страним језицима разговарали за суседним столовима или хипнотисано бленули у своје мобилне уређаје, отуђењени од света око себе. Елеонори су изгледали усамљеније и луђе од себе саме, док су заражени вирусом глобалне хистерије, пипкали и превлачили прстима по екранима ђаволских справа, које је презирала, па их никада није ни додирнула својим тананим рукама. У стану су таворили покварени телевизор и класичан телефон, који никада није зазвонио и са кога никада никога није позвала, а чији број није ни запамтила. Носила је по навици црне дуге широке звонасте панталоне, које су скривале њене

извајане ноге док су се мазиле са мермерним плочником и удобне гломазне беле класичне равне сандале. Једнобојна светлосива блуза, а делимично и шарена марама око њеног врата су у садејству скривали њену свиленкасту белушаву дечју кожу.

Прошлог месеца је на овом истом месту судбоносно упознала млађег високог сиромашног младића, необичног и скромно обученог, за разлику од осталих гостију ресторана. Прво су њену пажњу пробудиле његове неприкладне, у летње време, црне полудубоке гумене чизме у које су биле увучене светлосиве памучне ногавице радничког одеа са великим џеповима и еластичним трегерима, јако растегнутим преко његових кошчатих рамена и припијених уз наранџасту мајицу. Није јој промакла ни неједнака боја незнанчевих очију, од којих је једно било у нијансама тамноплаве, а друго тамнозелене боје, а која су вирила испод праволинијских уских обрва између дугих праменова нехајно разбарушене црне косе. Његов необичан изглед у коме је само она могла да пронађе некакву скривену хармонију, изненадно је пробудио њено утамничено интересовање са друге особе, које се

појачало његовим простим одговором „ништа“ на питање – Шта желите? – љубазне конобарице, која се потом благо осмехујући удаљила од његовог стола, што је безосмехну Елео навело да закључи да га је познавала као сталног госта. Данас је после непреспаваних самоанализа била сигурна да је изговорена реч „ништа“ доминантно иритирала њену дуго оковану пажњу и учинили да после две деценије, не рачунајући оне ретке и принудне са својим неуропсихијатрима спонтано започне разговор са необичним гостом. У првих десетак минута његовог трајања су обоје схватили да их судбински повезује само једна недокучива и надреална реч „ништа“, која је за њу као уметницу имала једно, а за њега као “пропалог студента физике” и занесењака који лудује у својим квазинаучним истраживањима законитог облика величине, отпорности и положаја „ништа“ у свемирским просторима, сасвим друго, али и слично значење, како се открило у наставку несвакидашњег разговора. У свом првом сусрету откачени лудаци су закључили да њихово „претпостављено лудило“ изазвано сличним узроком, ненаметљиво и незауостављиво убрзано нестаје, гурајући у безднани

догматски кланац све недоумице страхова и стереотипне ставове, нагло охрабрујући њихова одбачена уверења. Нашли су једно у другом недостајући узајамни ослонац и заједнички камичак у преплету њихових горких судбина и први пут поверовали да неприхватљиве идеје носе у себи клицу генијалности, која прелази границе ововременог научног сазнаја.

Поново се без трага на њеном увек озбиљном лицу, појавио наговештај осмеха, док се уверавала у релативност тока времена, док је нестрпљиво очекивала долазак, како је осећала старог знанца. На уговорени састанак дошла је доста раније и поново утонула у своје узнемирујуће маштарије, полако пијући чај од ромашке, који је самоиницијативно у скупоценом традиционалном херенди –порцеланском чајнику, уз шољицу истог сета и сребрном кашичицом са познатом круном на проширеном врху њене дршке, донела млада конобарица. Усамљене и узнемирујуће мисли су наставиле, као и раније да незаустављиво појачавају њено неуспавано лудило, за које је веровала да ће по његовом доласку, не само нестати, већ се и преобразити у заједнички опроштај свима онима који су их у свом

незнању и безосећају сажаљевали, осуђивали, а у њеном случају и дуго лечили, измишљајући кловновске терапије. У трену се у њеној лудој глави уселило ново опасно питање - Дали је „ништа“ живо, које је претило да изазове бурну мождану експлозију, што се није читавало на њеном увек хладно-озбиљном лицу. Усковитлане мисли су се из различитих углова ројиле и безуспешно покушавале да пронађу на њега било какав одговор. Елеонорино основно и бесмислено уверење да не постоје нелогична питања, погоршавало је њен унутрашњи распламсавајући немир. То је остало неприметно за све око ње, па и вредну конобарицу која је донела чај од нане у одговарајућем сервису. Бесвесно је вапила да Николо рашири своја анђеоска невидљива крила и долети на масивну дрвену столицу са друге стране стола, како би у њеним светлоплавим очима искусно приметио и спонтаним правовременим упадицама ублажио њен еруптивни претећи унутрашњи немир. Минутно је расла потреба његовог умирујућег долета, јер је раније у овом простору нису прогонила њена оптерећујућа размишљања, која су центрифугално појачавала налет нове надразумске дилеме о могућностима опстанка

јединственог надбића у невидљивом колоритном простору ништавила и рађања нових облика живота на његовом чврстом или флуидном бескрајном и безобличном ободу у уплетеним и извитоперим временима свемирских простора. Надолазила су јој и нова питања без правог одговора: Шта је мртво у живом организму, а живо у смртном телу; Какве је боје граница између живота и смрти или нечега и нечега. Робињу лудила су немилосрдно гушиле сулуде мисли о јединственом васељенском надбићу које влада бескрајем бескраја из простора ничега, господарећи живим душама и надразумским светлосним енергетским и телепатским титрајима светова. Била је уверена да оно ствара нове облике живота у додирном појасу ничега у ништавилу нечега, а потом их на чудноват начин дахно распирује широм несазнајних простора. Лудило рађа лудили! Нечујни светови су брујали упозоравајуће у њеном мозгу, усмеравајући је ка тражењу нагонског излаза у безизлазном изванвременском лавиринту и невидљивим варијететима пулсирајућих тајновитих дугиних боја. Заблудне мисли су у инспиративном блеску лудости тренутно изгледале инстинктивно изводљиве и обојиве. Њихов

несмисао, дубоко и непролазно сукобљен са опсесивним и неугажени трагањима ка непознатом, неумитно је претио потпуном распаду њених природних нагона и усковитлане свести у којој негде недогледно у ништавилу ничега, у или око свемира, господари невидљиво виолетно нијансирано „ништа“. У вихорном мисаоном хаосу неприступачно и недокорачиво се незаустављиво преображава у жељено и блиско, неприхватљиво и непроверено у узбудљиво и сигурно, непронађено и неразумљиво у видљиво и привлачно, несагледиво и несвакодневно у ограничено и редовно, несхватљиво и убедљиво у заробљиво и жељено, невидљиво и недогледно у изазовно и виђено, незнано и неисказиво у трагано и љубичасто, неистражено и бесмислено у познато и смисаоно, убрзано ширећи вртлог заборавне патње и кошмарних апсурда и претећи да потпуно угуши незнану наду и уморне нечујне вапаје за нормалним животом генијалне сликарке и несрећне младе жене, дуго самооковане у лудачко провидно папирно платно потиснутих сећања сниване маште.

— Очекивано се узнемирио топао ваздух када је Николо у уобичајеној летњој гардероби, за разлику од

прошлог сусрета, слетео у право време – ОРА, како би рекли стари латини у овој њиховој регији, на своју столицу. Склопивши и своја невидљива анђеоска крила и не узнемиравајући Елеонорине мисли, без поздрава је лековито упловио у њена стресна размишљања и започео разговор, као да се нису растајали.

— Донео сам да ти покажем моје прецизне скице различитих варијанти облика ништавила, уз одговарајуће прорачуне отпорности на притиске васионе у зависности од његове величине, чврстине, граничног појаса, положаја и других фактора у невидљивом бескрају, посебно у или око свемира, што би у овом другом случају уједно представљало непобитан доказ моје теорије да је бесконачност измишљена илузија смехотресне науке. – изговорио је у даху раширивши десетине великих уморних страница по столу, издвојених из дебеле кариране фасцикле, радосне што је први пут угледала светлост дана.

— Занимљива су твоја космичка истраживања, јер си први кренуо корацима нове науке да трагаш за „ничим“ у свемиру, док признати научници, ходећи утабаним стазама настоје и често успевају да у трагању за „нечим“

– разним честицама и енергетским таласима у васионским и микро просторима. Само ми верујемо да се коришћењем конзервативних метода и погрешних циљева истраживања, они удаљавају од вечних космичких тајни. Оне ће се открити када се пронађе и објасни „ништа“ у твојом, сигурна сам доказаном ништавилу, које надвреме-но влада у макровасионским и микроћелијским непознатим међупросторима. Данас сулудо делује претпоставка о релативности односа велико-мало у новооткривеним ћелијским просторима и макровасионама у којим царује „ништа“ у скривеном ништавилу бескраја. Задовољно се преплићу наше сулуде теорије, Николо! – усхићено, али и без најмање гримасе на белкастом лицу му се обраћала хипнотисано гледајући у папире на столу, али је захваљујући делу будне свести успела да одговори на стереотипно питање конобарице и наручи исти чај за свог саговорника.

— Моје непроспаване ноћи су узроковане твојом, мени непознатом намером да својом ретком сензибилношћу откријеш невидљиве спектре боја „ништа“ и „ништавила“, које по нашем схватању може и да опкољава

за њега ограничене васељенске бескраје. У тој варијанти ништавила за тебе би било изазовно да у њему одредиш положај ничега у бескрају бескраја.

— То је нова истина, али истовремено и изазов у смислу њихових реалних безбојних ванспектарних боја. Слутим да по твојој терминологији гранични појас ништавила карактеришу нијансирани прелази невидљиве боје, која постаје све светлија, гледајући ка бајковито-загонетном простору „ничега“.

— Верујем да је за тебе, као господарице непознатих боја свемира, уметнички изазовно и да наслутиш непознате и још увек невидљиве боје ништавила у мојим различитим варијантама његовог облика и положаја у несагледивом бескрају и да га импулсивно насликаш, не случајно на традиционално платну древног јужноамеричког народа. Зато сам понео ове скице „ништавила“, како бих узнемирио твоју уметничку душу и инспирисао те да га твојим надмисаоним невидљиво-видљивим бојама насликаш на обичном платну. О бојама ништавила нисам размишљао пре нашег прошлог сусрета. Сада, као што се можеш уверити почиње да ме оптерећује овај

научно-уметнички проблем, у чијем решавању треба да учествује твоја опсесивна и остварљива мисија. Верујем у твоју интуитивну машту и генијалну ручицу. – изговорио је своју мисао уверљивим тоном, мешавином италијанског и француског језика, што су обоје несвесно чинили у току разговора, при чему је спонтано и нежно потапшао њену леву руку, као да му је било познато да је Елео леворука особа. Николоов осећајни гест је на сопствено запрепашћење, није узнемирио иако је нико никада дуго није додирнуо, па чак ни банкарски службеници и вешта конобарица, приликом подизања новца и плаћања рачуна за попијене чајеве.

— Дуго ме не слуша моја лева, некада ненадмашна уметничка рука. Олењила се и као да не жели да слика моје маштарије или ми се вероватно свети што сам је греховно запоставила, због неприхватљивих разлога. Можда је потпуно управу? – у том тренутку се забринуто замислила и први пут у себи запитала: Где ли се налазила мала лева ручица окрутно остављене бебе поред пијачне тезге, са распуклим плодовима тек сазрелог нара? Да ли је остала умотана у метарске тоалет папирне траке или вапајно

била извучена из њених умотаја, тражећи помоћ случајних јутарњих пролазника? Само и само према својој руци је била дуго неправедна. Није размишљала о начину како да исправи ову неправду, али је то, на свој непогрешиво елегантан начин учинио Николо, изрекавши своје размишљање на ову тему.

— Време је да се исправи ова неправда и уметнички ангажује запостављена чаробница, драга моја.

— Обоје нису запазили да јој се Николо обрати са „драга моја“. Посебно је чудно било њено нереаговање, јер се од смрти незаборавних и драгих хранитеља, није нашла у ситуацији да се њој неко обрати на такав топао начин.

— Тешка и пожељна одлука је у само твојим можда-ним вијугама, а њено оживотворење те незаустављиво води у нове животне епизоде. - наставио је да ненаметљиво намеће своје намере.

Уколико би присуствовао овом разговору две вољно откачене особе, оптерећене истосмерним отровним идејама, амбициозни психијатар фројдовског типа би у својим брижним анализама сигурно открио несвесне ра-

злоге спонтане промене коришћеног језика у разговору, уз понекад неконтролисане додире, уочавајући момен-те ове појаве, као и чињеницу да никада нису наставили разговор на француском језику, већ се неконтролисано враћали свом матерњем италијанском језику, као после-дице неконтроле титраја заробљених емоција. Упитно је било да ли би исти психијатар предвидео наредни гест Николоа, који је он учинио, доносећи два пакета квадрат-них једнометарских профила, који су га стрпљиво чекали наслоњени на камени стуб.

— Срећан ти сутрашњи 42. рођендан, Елеонора! Ово је поклон за тебе! - у стојећем положају је изговорио на француском језику, уз трептајни пољубац у њен упорно непоруменели образ.

— Хвала, Николо! После двадесет година ми неко честита и то сутрашњи рођендан. – захвалила се дуго че-каном пријатељу, не откривајући унутрашњи немир, као последице покушаја да открије извор његовог сазнаја да је 8. јули тачан датум њеног рођења давне године у непо-знатом кутку сенке пијачне тезге. Грозничаво је безуспе-шно покушавала да се присети да то она није несвесно